

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Et Brevis Declaratio Viæ Spiritvalis

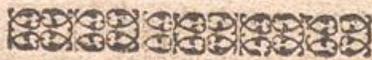
Palma, Luis de la

Antverpiae, 1637

Instructio circa modum orandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50934)

P R A X I S
 E T
 BREVIS DECLARATIO
 EXERCITIORVM
 SPIRITVALIVM
 S. P. N. IGNATII.

PRIMVS DIES.

Instructio pro Meditatione.

EDITATIO, velut omnes res naturales & artificiosæ, habet materiam, formam, finem, & causam efficientem.

PRIMO. Materia Meditationis est, historia vel puncta circa quæ Meditatio instituitur. Circa quod aduerte,
 I. Quòd

1. Quòd debeat materia ea esse accommodata fini quem quis profectur : verbi gratiâ , qui contritionem quærit, meditari debet de fuorum peccatorum multitudine , eorumque fœditate & grauitate ; & fic in aliis rebus. Et ideò S. P. noster diuifit materias ordinarias Meditationis in quatuor Hebdomadas , congruenter fini quem in iis prætendit.

2. Quòd materia debeat esse præparata antequam orationem quis aggrediatur ; quia nullus artifex laborem fuum aggreditur , nifi ad manum habeat materialia. Materiam autem præparare , est eam legiffe , & memoriæ mandaffe ; ita vt antequam orare incipiat , poffit eam intelligere , & Exercitium quod aggreditur repetere , vt dicitur in primâ Additione : & eadem materia diuidenda in certum punctorum numerum ; vt dicitur in tertiâ Annotatione quartæ Septimanæ.

3. Quòd frequenter debeant renouari puncta ; materia enim est copiofa ,
&

& hinc deficere non potest, & nouitas gustum attentionemque in Meditatione excitat : è contrario , importunè diu vni puncto insistenti solet creari fastidium; quod prouenit ex negligentia, quã nouam non parat Meditationem, vnde plurimarum horarum & temporis in Meditatione iacturam facit.

SECUNDO. Finis Meditationis est, fructus ille quem inde colligere volumus: qui plerumque tertio præludio comprehenditur, quo eum quis à Deo petat, & eò tota Meditationis vis dirigatur. In eo autem ordinem à sancto Patre nostro in suo Libello præscriptum seruare, in nobis excitando proposita & conclusiones illo quo ipse præscribit modo, diximus suprà, hoc esse propriè orare secundum Exercitia.

TERTIO. Forma Meditationis est, modus in ingressu ad eam, & progressu, eiusque conclusione seruandus. Et licet varij sint orandi modi, de quibus sanctus Pater noster in suo Libello;

lo; maximè tamen ordinarij sunt tres, qui docentur in primâ Septimanâ: primus, secundùm tres potentias; secundus, repetitio; tertius, applicatio sensuum.

Exercitium trium potentiarum est magis naturale, & ordinario hominum agendi modo conforme: quia in eo docemur agere cum Deo de animæ nostræ negotiis, eodem modo quo negotia temporalia cum hominibus tractare solemus; idque secundùm quasdam valdè communes & simplices regulas, quas omnes intelligere possunt: sicque modus ille orandi est fundamentum ceterorum, qui exerceri non possunt nisi per tres potentias, quæ nostræ sunt manus & pedes. Alios enim quibus ad Deum proficiscamur pedes, aut alias quibus Deum amplectamur manus, non habemus.

In isto orandi modo, postquam in Dei Domini nostri præsentia nos collocauerimus, certi de negotio, & cum
quo

quo illud nobis tractandum fit, & liberaliter nos ad diuinum obsequium per Orationem præparatoriam obtulerimus; Primò attendere debemus ad id de quo meditari volumus, in memoriam reuocantes eam historiam, aut eius partem, quam parauimus. Secundò, locum dare conuenientem toti historiæ circa nos ipsos, statuendo singulas personas & earum situm in aliquo certo loco, quem imaginatione nobis præscribimus; quod vocant compositionem loci. Tertiò, nobis ob oculos ponere fructum quem colligere volumus, tamquam scopum ad quem in Meditatione collimamus; & à Deo gratiam petere, vt eum obtineamus. Et hæc circa tria præludia.

Sequitur Meditatio in Exercitiis trium potentiarum circa eandem materiam; hoc est, reducendo in memoriam punctum de quo meditari volumus; intellectu discurrendo, & quaerendo rationes circa idem, quæ conuenientes sint ad nos mouendos ad finem quem

quem quærimus; & per easdem rationes in voluntate pios affectus, quos desideramus, excitando: & tandem cum Deo colloquamur, ei gratias agendo, cum petitione eius quod affectui, quem sentire vel percipere desideramus, conforme est.

Finis istius modi orandi est, viam aperire, vt diximus, internæ cum Deo conuersationi, & rationem agendi cum hominibus transferre ad conuersationem cum Deo, vtendo potentiis nostris in animæ negotiis, quemadmodum eas impendere solemus negotiis corporis. Et sicut cum de temporali aliquo negotio agimus, primò intentum nostrum seu finem proponimus, & mox variis rationibus & argumentis discurremus, quò alterius moueamus voluntatem ad id quod prætendimus: sic in negotiis animæ, primò proponimus punctum, aut historiam de quâ meditamur; & illicò intellectus rationes quærit & motiua, similitudines & argumenta, quibus voluntatem moueat excitetque ad
ea

ea proposita & desideria quæ quærit.

Et ille orandi seu meditandi modus, vt diximus, est magis naturalis, & fundamentum ceterorum; & quo incipientes maximè vti debent, donec ad altiorem orationis gradum introducti fuerint: quia in initiis generaliter non colliguntur suaues illi voluntatis fructus, si priùs discursu & intellectu laboratum non fuerit.

Secundus orandi modus est Repetitio: quæ eadem habet præludia, & eundem modum potentias animæ exercendi, quem superior; differt tamen in duobus. Primò, in materiâ: quæ quidem est eadem, sed ex punctis propositis tantùm eligenda sunt ea, in quibus maiorem quis percepit consolationem. Secundò, in colloquijs. Fiunt enim in Repetitione tria; vnum ad D. Virginem, secundum ad Christum Dominum nostrum, tertium ad Deum Patrem; vt videre est in Libello. Finis huius modi orandi est, magis cordi imprimere sensa diuina: ideò fit

D
eorum

eorum repetitio. Primò, quò, tamquam clauus malleo, fortiùs infigantur, vt firmiùs hæreant. Secundò, vt quis se magis exerceat in affectibus excitatis ; atque ideò fit meditatio de rebus iam aliàs in Meditatione cogitatis ; sicque minus habet laboris intellectus, & faciliùs multiplicari possunt colloquia. Et hæc causa est, quòd in Exercitiis hic orandi modus accommodetur tertiæ horæ, postquam primam & secundam meditando transegerimus.

Tertius orandi modus est, Applicatio sensuum imaginariorum absque discursu, cum simplici attentione audiendo, videndo, amplexando, & osculando loca cum omni reuerentiâ ; gaudento cum animi attentione, vt solet quis gaudere, quando res amata præsens est, & à sensibus percipitur : quod non tantùm vsuuenit in rebus sensibilibus & corporalibus, sed etiam in spiritualibus, gustando nempe suauitatem Dei, & se fragrantiam odoreque virtutum recreando.

Finis

Finis huius Orationis est duplex.
 1. In rudioribus, qui intellectu multum discurrere, & materias penetrare non possunt; sed cum simplici affectu in illis exterioribus apparentiis sensuum quiescunt. 2. In illis qui multum intellectu discurrerunt, & materiam penetrarunt; ut aliquantulum quiescant, & à discursuum labore cessent, magisque accedant ad contemplationem rerum, de quibus meditati sunt, cum affectu & simplici rerum istarum intuitu. Et ideo ille orandi modus ponitur in ultimâ diei horâ, quia, postquam in Meditatione tribus animæ potentiis laboravit, maioremque in Repetitione notitiam & affectum acquisiuit, magis aptus est, ut simpliciter in iisdem punctis notitiâ & affectu quiescat. Extra tempus Exercitiorum, quando non suppetunt tot horæ Meditationis, exercere se possunt in tribus illis orandi modis, biduo vel triduo consequenter meditando ordinario modo de aliquibus punctis; alium diem capiendo pro repetitione aut sensuum

52 PRAXIS ET DECLARATIO
suum applicatione. Et hoc est quod ad
formam Meditationis attinet.

QVARTO. Causa efficiens sunt
tres potentiae quae hoc Exercitium
perficiunt, discurrendo, & intellectu
cognoscendo, voluntateque profe-
quendo aut fugiendo. Intellectus saepe
solet turbari & impediri distractio-
nibus & mentis euagationibus; & volun-
tas siccitate, ariditate & duritia in bo-
nis affectibus. Ad recolligendum intel-
lectum non iuuat vis illata capiti, nec
voluntatem iuuat vlla vis illata pecto-
ri: omnis enim attentio, seu deuotio,
vi expressa, spiritui parum utilis est, &
multum obest corpori, terretque &
auocat ab exercitio Orationis.

Vt autem quis sensus in euagationi-
bus & distractionibus colligere possit,
iuuabunt sequentia.

Primò, Collectio sensuum extero-
rum, & praecipue visus, auditus & lin-
guae, abstinendo praesertim à risu, &
narratione rerum ridicularum; vt bene
dicitur in Additione 8. & 9. Vana enim
hilaritas

hilaritas compunctioni, quæ mater est deuotionis, contraria est.

Secundò, Contineat se quis in suo cubiculo, ianuam fenestrasque claudendo, quò se omni claritate priuet, eam tantùm admittendo pro rebus necessariis; vt notatur Annotat. 20. & Additione 7.

Tertiò, Præscindendo filum omnium occupationum exteriorum, & maximè earum quibus se libenter & cum gustu detinere solet, quamuis eæ laudabiles & bonæ essent; vt studium, &c. vt fusè dicitur in Annot. 20. Solitæ enim illæ & notæ occupationes animæ sensim & sine sensu vires exsurgunt, omnemque attentionem suffurantur. Et licet ea negotiorum & occupationum exclusio morosam eam solitudinem reddat, causetque tristitiam; suauiter tamen in fine reducit ad sinceram occupationem & recreationem in Exercitiis.

Quartò, Valdè iuuat, præcisè seruare distributionem temporis, occupatio-

nes Exercitiaque certis temporibus applicando.

Quintò, Parare se ad Meditationem, antequam quis illam aggrediat, certum tempus materiæ prævidendæ præfiniendo, potentias suas colligendo, easque ad propositum orationis applicando; sicut dicitur in Annotatione 1. & 2.

Sextò, Integram Orationem facere, nec in aliquo deficere; hoc est cum Oratione præparatoriâ, punctis, præambulis & colloquiis: quando enim quis sollicitus est, ut Orationem in omnibus suis membris perfectè perficiat, distractiones illæ prolixæ esse non possunt.

Tandem, Patienter ferat istam cogitationum pugnam, eas ad scopum suum, cum se distractum animaduertet, reuocando. In quem finem, multum eum iuuabit diuisio illa præambulorum & punctorum; sciens enim unde cogitationes discesserint, videbit facile quò reuocare debeat, super omnia verò lux Christi Domini, quando eam
ipse

ipse largiri dignabitur, omnes has distractiones tollet, nosq; quietos reddet.

Voluntas, quando se siccam aridamque senserit, iuuabitur

Primò, Eo quod in Annotat. 5. dicitur: *Mirum in modum iuuatur qui suscipit Exercitia, si magno animo atque liberali accedens, totum studium & arbitrium suum offerat suo Creatori; ut de se suisque omnibus id statuatur, in quo ipsi potissimum seruire possit iuxta eiusdem beneplacitum.* Quæ dispositio est vnus ex præcipuis fructibus, vt dicemus, qui in Meditatione de fundamento quæri debent.

Secundò, Iuuabit etiam, si non multum solliciti simus de consolatione spiritali, nec multum desolationes timeamus; in hoc tantum incumbentes, vt Dei voluntatem intelligamus, quò illam compleamus: nobis persuadentes, quòd quacumque Deus nos ducere, & quomodocumque nos tractare voluerit, semper in viâ diuini seruitij progredi poterimus.

D 4

Tertiò,

Tertiò, Vfus tertij præludij; vt nempe Deum oremus, gratiam nobis largiatur obtinendi quod petimus; eam petitionem idemque desiderium in ipso Orationis decursu subinde renouantes.

Quartò, Colloquiorum frequentior vsus, mirum quàm solidè in molestâ illâ siccitate & ariditate superandâ iuuare soleat: animum enim ea fortiter accendunt, bonosque affectus excitant.

Tandem, Iuuabit multùm vsus pœnitentiarum, aliquam semper ordinariæ addendo; quando nempe ariditas illa nobis molesta est, vt dicit S. P. noster in Reg. 6. inter primas de discretione, & in Addit. 10. vt mox dicemus. Super omnia iuuabit, animum non despondere, nec fatigari, nec Exercitium aliquod orationis deserere, certò nobis persuadendo, fore, vt lucem & misericordiam, si perseuerauerimus, à Deo impetremus.